

Naar één metropolis NL

Citation for published version (APA):

Romme, A. G. L., & Stam, E. (2016). Naar één metropolis NL. *Trouw*, (15 July 2016), 19.

Document license:

Onbepaald

Document status and date:

Gepubliceerd: 15/07/2016

Document Version:

Uitgevers PDF, ook bekend als Version of Record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

Nederland is **te klein** om zich internationaal als **meer dan één regio** te presenteren, zeggen Sjoerd Romme en Erik Stam.

Skyline van Rotterdam. De regio Rotterdam-Den Haag is een dwerg, vergeleken met Shanghai of New York. FOTO ANP

Naar één metropolis NL

Het aantal Nederlandse regio's met een Economic Board of een vergelijkbaar overlegorgaan is de afgelopen jaren sterk gegroeid, met als gevolg dat er nu enkele honderden van deze boards zijn in Nederland.

Sommige boards omvatten een regio met een relatief beperkt aantal inwoners, zoals de regio Alkmaar en de Stedendriehoek rondom Apeldoorn-Deventer. Andere boards, zoals die van de 'metropoolregio's' Amsterdam, Rotterdam-Den Haag en Eindhoven-Brainport, hebben een wat grotere omvang.

Verschillende van deze regionale overlegorganen werken in allerlei projecten samen, maar primair is elke board gericht op groei en vitaliteit van de eigen regio. Dit was ook duidelijk zichtbaar in het politieke gekrakeel dat recentelijk ontstond naar aanleiding van het rapport 'Mainports voorbij', gepubliceerd door de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur.

In 'Knowledge Triangles in the Netherlands', een studie die we recentelijk voor de OECD in samenwerking met de ministeries van EZ en OCW hebben verricht, stelden we inderdaad vast dat sommige regio's in Nederland het structureel veel beter doen qua werkgelegenheid en productiviteit dan andere.

De hogere economische groei is het gevolg van onder meer een groter reservoir aan menselijk kapitaal, een meer diverse kennisinfrastructuur, en meer ondernemerschap. De regio Amsterdam presteert bij voorbeeld beter dan Twente. Bovendien zien we dat elke regio zijn eigen invulling geeft aan de 'triple helix' — de gezamenlijke sturing die voortvloeit uit overleg en samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

Samenhang

Echter, de economische samenhang tussen de verschillende regio's in Nederland is erg groot. Denk aan de vele duizenden mensen die in het kader van

woon-werkverkeer tussen regio's op en neer reizen, de vele startups die in de ene regio worden gecreëerd maar later in een andere regio worden opgeschaald (zoals Booking.com), en de enorme regio-overschrijdende toeleveringsketens van bedrijven als ASML.

De onderlinge samenhang tussen de diverse regio's betekent dat Nederland eigenlijk één grote metropool is. Ook op wereldschaal kan men de regio's Eindhoven, Amsterdam of Rotterdam-Den Haag niet serieus positioneren als een metropool zonder jeezelf belachelijk te maken.

Alleen Nederland, als één entiteit, telt qua oppervlakte en met 17 miljoen inwoners als een echte metropoolregio, vergelijkbaar met bijvoorbeeld Londen, New York, Tokyo, en Shanghai. Dit betekent dat Nederland internationaal veel beter als één metropoolregio kan worden gepositioneerd, in plaats van iedere regio zijn eigen gevecht te laten voeren om subsidies en buitenlandse investeerders.

Bestaande initiatieven, zoals Startup-Delta, het netwerk onder regie van prins Constantijn en Neelie Kroes, hebben een vergelijkbare regio-overstijgende ambitie ten aanzien van Nederland als één systeem. Maar in dit type initiatief ontbreekt een gezamenlijke visie op Nederland als één metropoolregio, met een enorme diversiteit aan menselijk talent, een brede en diepe kennisinfrastructuur, een cultuur gericht op samenwerking en dialoog, en veel verschillende en aantrekkelijke opties voor (het combineren van) wonen, werken en recreëren.

De landelijke en regionale overheden dienen gezamenlijk deze slag in hun beleid te maken en één collectieve visie en ambitie voor de metropolis NL te ontwikkelen. Alleen dan kunnen de regionale boards in Nederland hun aandacht verleggen van eigen profilering en groei naar de vraag wat hun regionale diversiteit nu en in de toekomst bijdraagt aan de groei en vitaliteit van Nederland.

Sjoerd Romme

hoogleraar Ondernemerschap & Innovatie aan de TU Eindhoven

Erik Stam

hoogleraar Strategie, Organisatie & Ondernemerschap aan de Universiteit Utrecht

Nederland kan niet achterblijven

Jessica de Jong

journalist en spreker

Van Buma tot Samsom, Asscher, Abou Taleb, Pechtold, Wilders, Klaver en Roemer: in de strijd om het leiderschap van Nederland zijn het straks weer de mannen die de dienst uitmaken in alle tv-talkshows rond de verkiezingen in 2017. Nederlandse vrouwen spelen geen enkele rol in de verdeling van de macht.

Bij onze westerburen hebben ze het beter begrepen. De Britse Theresa May begon deze week als premier van Groot-Brittannië – weliswaar in het moeilijkste tijdsgewricht sinds de Tweede Wereldoorlog, maar toch. Zij is de tweede vrouwelijke premier van Groot-Brittannië, na Margaret Thatcher, die van 1979 tot 1990 aan de macht was.

Haar plotselinge benoeming tot premier heeft May niet aan de verkiezingen te danken, maar aan een incident.

Door het referendum dat tot Brexit leidde, zag de inmiddels vertrokken premier David Cameron – pro lidmaatschap van de Europese Unie – zich genoodzaakt af te treden. May werd naar voren geschoven en is hem opgevolgd.

Ook in Nederland is een dergelijke situatie denkbaar. Als Rutte morgen door een incident moet aftreden dan ligt de weg vrij voor vrouwelijke toppolitici om naar voren te stappen. Politica die zich qua macht kunnen meten met de Britse May enerzijds en de ministers van VWS en defensie, Edith Schippers en Jeanine Hennis-Plasschaert, in Rutte's kabinet anderzijds.

Rutte, schuif een vrouwelijke kandidaat naar voren!

De kans is echter klein dat de Nederlandse premier struikelt. Mark Rutte ligt goed in de peilingen en de kans op gebeurtenissen vergelijkbaar met de Brexit is voorlopig nagenoeg nihil. Een vrouwelijke premier maakt alleen kans als Rutte eigener beweging besluit om op te stappen.

Hij heeft nog niet officieel bekend gemaakt dat hij voor een derde termijn gaat. Hij zou dus ook kunnen overwegen om een vrouwelijke kandidaat naar voren te schuiven. Wat is er nou mooier dan zo'n gebaar? Rutte zou voor eeuwig de boeken ingaan als de man die op zijn ging voor de eerste vrouwelijke premier van Nederland.

Nederland kan niet langer achterblijven: van Theresa May in Groot-Brittannië, Angela Merkel in Duitsland en Nicola Sturgeon in Schotland tot Erna Solberg in Noorwegen en Beata Szydło in Polen. Allemaal vrouwen. Voor mensen die denken dat de Nederlanders daar niet aan toe zijn of dat onze vrouwen daar niet voor geschikt zijn: die gedachte is niet meer van deze tijd.

VOOR AL UW VRAGEN

WWW.TROUW.NL/SERVICE

Adres: Trouw, Jacob Bontiusplaats 9, 1018 LL Amsterdam of via telefoonnummer 020-5629444

Bezorgklachten: ga naar www.trouw.nl/bezorging, bel het telefoonnummer: 088-0561599 (ma-vr van 7.00-12.00 uur, zat van 8.00-12.00 uur), of via twitter @webcare_trouw

Gaat u op vakantie of verhuizen? U kunt dit doorgeven aan lezersservice: www.trouw.nl/service of via twitter of via het telefoonnummer 088-0561588

Redactie: redactie@trouw.nl of secretariaat@trouw.nl. U kunt een opinieartikel opsturen naar opinie@trouw.nl, een lezersbrief naar lezers@trouw.nl

Website: www.trouw.nl
Volg Trouw ook op Twitter: via @trouw of Facebook: www.facebook.com/trouw.nl

Familieberichten: www.familieberichtenonline.nl of per mail familieberichtentrouw@persgroep.nl of telefonisch 088-5722889 (ma-vr van 9.00-15.00 uur, zondag van

16.00-18.00 uur). Vermeld svp altijd een telefoonnummer waarop u bereikbaar bent.

Advertenties: www.persgroepadvertising.nl of via telefoonnummer 088-5722888.

Een mini plaats en via rubrieken@persgroep.nl

Auteursrechten: Alle auteursrechten en databankrechten van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Trouw, cq de makers. Zie voor de volledige tekst: www.trouw.nl/service

Privacy: De Persgroep legt van abonnees de gegevens vast voor de uitvoering van de abonnementsovereenkomst. Ook kunnen deze gegevens worden gebruikt om u te informeren over relevante diensten en producten van Persgroep Nederland. Als u op deze informatie geen prijs stelt, dan kunt u een formulier aanvragen bij Klantenservice Trouw, postbus 859, 1000AW, Amsterdam. Zie voor volledige tekst: www.trouw.nl/service